

Marts
2022

Nyt om de gymnasiale uddannelser #5

Indhold

1. Det første af to lovforslag om elevfordeling er vedtaget i Folketinget
2. Dette års FIP-kurser
3. Nye offentliggørelser på uddannelsesstatistik.dk
4. Nyt inspirationsmateriale til undervisning på merkantil eux
5. Ansøgningsfrister i foråret: Rejsepuljen til Færøerne og Grønland og Udvekslingspuljen
6. Gymnasielyd – en podcast-serie med nye episoder om studievejledning og SPS
7. EMU-artikel med pointer fra SIP-konferencen "Den fællesskabende skole"
8. Videovejledninger i læse-skriveteknologi findes fremover hos Ordlab
9. Ny aftale om tolkeleverandører til tegnsprogs- og skrivetolkning
10. Nye retningslinjer for it-startpakker til ordblinde elever
11. Fortællinger fra gymnasiet

Velkommen til BUVM's nyhedsbrev om de gymnasiale uddannelser

Du kan få "Nyt om de gymnasiale uddannelser" direkte i din mail-postkasse ved at tilmelde dig BUVM's nyhedsbrev på Børne- og Undervisningsministeriets hjemmeside (uvm.dk).

Hvis du vælger nyhedskategorien "Uddannelser til unge", vil du modtage "Nyt om de gymnasiale uddannelser", som udkommer cirka hver tredje måned.

Deltag i brugerundersøgelse om vores nyhedsbrev

Vi er optaget af, hvordan vi kan gøre vores nyhedsbreve bedre og mere målrettet dit behov. Vi vil derfor gerne høre din mening om vores nyhedsbrev. Derfor inviterer vi dig til at deltage i en survey, som kan tilgås her.

Din besvarelse er selvfølgelig anonym og vil kun blive brugt til at forbedre vores nyhedsbrev.

1. Det første af to lovforslag om elevfordeling er vedtaget i Folketinget

De dele af aftalen om en ny model for elevfordeling på de gymnasiale uddannelser (hhx, htx, stx og hf samt pre-ib), der kræver lovændring, fremsættes i to særskilte lovforslag. Den første lov blev vedtaget i Folketinget den 16. december 2021. Loven indeholder følgende initiativer:

- En afskaffelse af ventelister på offentlige gymnasier (er trådt i kraft fra og med den 28. december 2021).
- En fortsættelse af muligheden for at fastsætte lokale elevfordelingsregler for skoleåret 2022/23.
- Etableringen af et tilskudsloft for elever på visse private gymnasier i skoleårene fra 2022/23 til og med 2025/26.
- Begrænsning af mulighed for institutionsskift til de tilfælde, hvor skift skyldes mistriksel eller flytning (forventes at træde i kraft efter næste folketingsvalg).
- Midlertidigt stop for optag på visse gymnasier i skoleåret 2022/23.

Det andet lovforslag, som omfatter de øvrige dele af aftalen, som forudsætter lovændring, forventes fremsat i Folketinget ultimo marts 2022. Forslaget har været i ekstern høring. De fleste elementer i loven forventes at træde i kraft 1. juli 2022 med virkning fra og med optagelse til skoleåret 2023/24.

Du kan læse mere om implementeringen af aftalen om elevfordeling på [ministeriets hjemmeside](#). Du kan læse mere om loven på [retsinformation.dk](#)

2. Dette års FIP-kurser

Børne- og Undervisningsministeriets FIP-kurser skal understøtte den faglige og pædagogiske udvikling i de enkelte fag. Fokus for FIP-kurserne i 2021/22 er særligt på elevernes globale kompetencer. Derfor handler FIP-kurserne om, hvordan der kan arbejdes med elevernes globale kompetencer i de enkelte fag, fx gennem verdensmålene eller i konkrete problemstillinger både lokalt og globalt. Derudover omhandler FIP-kurserne altid øvrige relevante problemstillinger i fagene.

Elevernes globale kompetencer har også været tema på dette års leder-FIP-kurser, hvor der er blevet givet inspiration til, hvordan lederne kan understøtte arbejdet i de enkelte faggrupper.

Der er indtil videre omkring 4000 tilmeldte på FIP-kurserne, og der afholdes stadig en række kurser i foråret. Du kan se de enkelte kurser og datoer på [GL's hjemmeside](#).

3. Nye offentliggørelser på uddannelsesstatistik.dk

Resultaterne af den nationale trivselsmåling 2021

Resultaterne af den nationale trivselsmåling, som blev gennemført i de to sidste måneder i 2021, er blevet offentliggjort og kan ses på [uddannelsesstatistik.dk](#). I nøgletalsvisninger vises et overblik over elevernes trivsel samt svarfordelinger og indikatorer for elevernes trivsel på de gymnasiale uddannelser på henholdsvis landsplan og afdelingsniveau. I excel-visningerne er der mulighed for at dykke mere ned i tallene.

Månedlig offentliggørelse af elevtal

BUVM har siden efteråret 2021 offentliggjort nye elevtal hver måned. Der er tale om elevtal for tilgang, afbrud, fuldførte og bestand. Det og meget mere kan ses på [uddannelsesstatistik.dk](#).

4. Nyt inspirationsmateriale til undervisning på merkantil eux

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet har udarbejdet inspirationsmaterialer til de obligatoriske gymnasiale fag dansk A, engelsk B og informatik B i de merkantile eux-forløb.

Materialerne skal understøtte eux-forløbets synergi mellem den gymnasiale undervisning og elevernes erhvervsfaglige kompetencer. Inspirationsmaterialet kan ses og hentes på [emu.dk](#).

5. Ansøgningsfrister i foråret: Rejsepuljen til Færøerne og Grønland og Udvekslingspuljen

Rejsepuljen til studieture til Færøerne og Grønland vil snart være åben for ansøgninger. Rejsepuljen har til formål at give tilskud til, at flere studieture på ungdomsuddannelserne går til Færøerne og Grønland, og skal dermed være med til at øge danske elevers kendskab til klima, historie, kultur, sprog, samfundsforhold og natur i de øvrige dele af rigsfællesskabet.

Den kommende ansøgningsrunde forventes udmeldt primo april 2022. Puljen vil blive offentliggjort på Børne- og Undervisningsministeriets [puljeoversigt](#).

Udvekslingspuljen til Frankrig, Spanien og Tyskland på de gymnasiale uddannelser vil igen i år åbne for ansøgninger. Der kan søges om korte ophold af cirka 10 dages varighed for op til 20 elever eller lange ophold af 3-4 ugers varighed for op til seks elever. Puljen kan søges af alle udbydere af gymnasiale uddannelser og dækker desuden erhvervsuddannelsesområdet.

Kommende ansøgningsrunde er endnu ikke blevet udmeldt, men ansøgningsfristen forventes at blive i ultimo maj 2022. Hold dig opdateret på Børne- og Undervisningsministeriets [puljeoversigt](#).

6. Gymnasielyd – en podcast-serie med nye episoder om studievejledning og SPS

Gymnasielyd er en podcast-serie, hvor du kan lytte til de udviklingsdiskussioner, der foregår blandt forskere, ledere og lærere inden for de gymnasiale uddannelser. I hvert afsnit inviterer læringskonsulenterne en teoretiker og en praktiker i studiet. Senest er der offentliggjort to episoder:

- **Studievejledningens funktion på uddannelsesinstitutionerne**
Miriam Dimsits, konsulent i karrierevejledning og Anna Sisse Krog Lind, studievejleder på HF og VUC Roskilde diskuterer spændingsfeltet mellem at arbejde reaktivt eller forebyggende i studievejledningen, og hvorvidt man primært skal rette opmærksomheden mod de særligt sårbare eller den bredere elevgruppe.
- **SPS – studiestøtte for elever med psykisk funktionsnedsættelse**
Sara Hach fra Danmarks Evalueringsinstitut og Signe Klokke, studievejleder på Tornbjerg Gymnasium giver indsigt i arbejdet med studiestøtte for elever med psykisk funktionsnedsættelse. Hvem er de, og hvilke former for støtte giver det bedste udbytte for eleverne, og hvordan kan skolerne professionalisere deres SPS-arbejde?

Gymnasielyd kan hentes via [emu.dk](#) eller der, hvor du sædvanligvis henter podcasts.

7. EMU-artikel med pointer fra SIP-konferencen "Den fællesskabende skole"

Der er publiceret en artikel om den fællesskabende skole. Artiklen indeholder et udpluk af de mange centrale pointer og perspektiver, som blev præsenteret på konferencen, der blev afholdt ad flere omgange i efteråret 2021. Oplægs-

holderne var bl.a. Maria Bruselius-Jensen, lektor og ph.d. fra CeFU, Center for Ungdomsforskning, der har forsket i unge og fællesskaber, og hvordan man finder en god plads i fællesskabet, samt Rasmus Meyer, forstander på Krogerup Højskole og tidligere formand for Ungdomspanelet, der i sin læsning af en række samfundstænkere har identificeret nogle pejlemærker i forhold til unge og fællesskaber i og uden for skolen. Find artiklen på emu.dk.

8. Videovejledninger i læse-skriveteknologi findes fremover hos Ordlab

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet stiller gennem SPS-ordningen videovejledninger i læse-skriveteknologi til rådighed for alle elever og medarbejdere på gymnasiale institutioner. Hidtil har videovejledningerne været at finde hos OrdblindeLab. OrdblindeLab er nu blevet erstattet af Ordlab, som er en ny og forbedret udgave af OrdblindeLab. Ordlab indeholder blandt andet nye og forbedrede søgefunktioner, som gør det lettere at finde frem til de relevante instruktionsvideoer. Du logger på Ordlab med Uni-Login. Styrelsen har indgået aftale med OrdblindeLab/Ordlab om adgang til videovejledninger i læse-skriveteknologi for ordblinde elever. OrdblindeLab har hidtil stillet andre funktioner gratis til rådighed på deres platform, udover videovejledningerne, som styrelsen har indgået aftale om. Fra 1. januar 2022 stiller Ordlab ikke længere disse gratis funktioner til rådighed. Hvis en gymnasial institution ønsker adgang til andre funktioner på Ordlab end videovejledningerne, skal institutionen indgå en særskilt aftale med Ordlab. For yderligere information om dette, kan du tage kontakt til Ordlab på mail: administration@ordlab.dk.

[Du kan finde Ordlab her.](#)

9. Ny aftale om tolkeleverandører til tegnsprogs- og skrivetolkning

SPS-enheden i STUK har pr. 1. januar 2022 indgået nye tolkeleverandøraftaler til at varetage tegnsprogs- og skri-

vetolkning i SPS-ordningen. Den nye aftale er indgået i et samarbejde med Tolkemyndigheden i Socialstyrelsen. Der er i alt indgået aftale med 15 leverandører. Langt de fleste elever, der allerede anvender tegnsprogs- eller skrivetolk til en uddannelse, vil kunne fortsætte med den tolk, de hidtil har brugt. Vær dog opmærksom på, at tolkeleverandøren måske har fået et andet navn.

Når skolen søger om tolkebistand i SPS-ordningen, er det vigtigt at skrive, hvilken tolkeleverandør eleven ønsker. Det er også vigtigt at beskrive omfanget af tolkebehovet på uddannelsen så præcist som muligt. Dermed kan tolkeleverandørerne bedst planlægge og vurdere, om de kan tage opgaven.

Se listen over de nye leverandører, og læs mere om, hvordan du søger om tolkebistand i SPS-ordningen på spsu.dk.

10. Nye retningslinjer for it-startpakker til ordblinde elever

Styrelsen har besluttet at afskaffe muligheden for at ansøge om it-startpakker (læse-skriveteknologi inkl. computer) med automatisk tildeling gennem SPS-ordningen. Det er fortsat muligt at oprette en normal ansøgning og ansøge om en it-startpakke til de elever, som ikke har adgang til en pc eller Mac-computer. Ansøgninger om it-startpakker skal fremover vedhæftes en samtykkeblanket, hvor eleven har skrevet under på, at han eller hun ikke har adgang til en pc eller Mac-computer. Styrelsen har samtidig åbnet for, at elever kan ombytte it-startpakker til programpakker (læse-skriveteknologi til elevens egen computer).

[Læs mere om ansøgninger om it-startpakker og find samtykkeblanketten.](#)

[Læs mere om ombytning af it-startpakke til programpakke.](#)

Fortællinger fra gymnasiet: Erfaringer med projekt- og praktikforløb på hf

På Hvidovre Gymnasium og HF og Tønder Gymnasium har man længe været godt i gang med afviklingen af projekt- og praktikforløb. Lærere og elever deler her ud af deres erfaringer.

Kan du dele en særlig god oplevelse med afviklingen af projekt- og praktikforløb? Og hvad gjorde, at det lykkedes så godt?

Anders Kruse Kaysen, lektor i biologi og idræt på Hvidovre Gymnasium og HF:

”Ja, vores årlige besøg gennem 8 år på Hvidovre Hospital, hvor der i år var særligt fokus på corona (indlæggelsestal og vaccinationsgrad på Vestegnen) samt et indblik i forskningens verden. På hospitalet stifter eleverne bekendtskab med flere professioner som fx fysio- og ergoterapeuter, farmaceuter og sygeplejersker, der alle er professionsuddannelser på typisk 3½ års varighed. Årsagen til, at det fungerer så godt er karrierelæringen, og at koblingen til mulighederne efter færdiggjort hf-uddannelse bliver synliggjort. Samtidig får eleverne indblik i, at der er andre veje end den direkte, og at de fleste havner i jobs, som de ikke havde regnet med. Men vigtigst af alt, er alle veje ok at vælge. Man spiller aldrig tiden under nogen som helst uddannelse, og man lærer altid noget om sig selv på rejsen.”

Mikkel Pedersen, lektor på Tønder Gymnasium:

"Det er generelt altid en god oplevelse at lave noget andet med eleverne, og mange elever får en aha-oplevelse i mødet med nye uddannelsessteder og professioner. Samtidig bliver fagenes relevans tydelig, når eleverne fx skal skrive en politirapport (dansk) eller håndtere konflikter (psykologi og samfundsfag). Samtidig er det rart at opleve, hvordan eleverne vokser med opgaven, hvilket især ses ved de elever, som er i praktik ved politiet i tre dage, hvor de får lov at prøve kræfter med en lang række mere eller mindre grænseoverskridende ting (fra patruljevogn til politihund). Derudover er det enormt positivt for skolen og lærerne at samarbejde med omverdenen og få input udefra, der kvalificerer pointer fra undervisningen, samt giver nye vinkler på stoffet."

Var der udfordringer undervejs, og hvordan håndterede I dem?

Anders Kruse Kaysen, lektor i biologi og idræt på Hvidovre Gymnasium og HF:

"Udfordringerne er som regel placering af praktikken, hvor der er mange kalendere, der skal koordineres. Den anden og største udfordring er oftest vores elevtyper, der ofte ikke opfører sig helt som man bør, når man kommer på besøg et andet sted end skolen. Det kræver en vis forberedelse, og det er ikke altid det lykkes lige fint - så det er en ongoing challenge."

Mikkel Pedersen, lektor på Tønder Gymnasium:

"Udfordringerne er især koordinering og planlægning. Derudover er der en vis sårbarhed i forhold til aflysninger og ændringer i programmet. Det har vi på skolen håndteret ved at ansætte en pædagogisk-faglig koordinator med ansvar for HF, så der er en klar ansvarsfordeling samt ressourcer til at løse opgaverne.

En anden udfordring er, at vi har en meget sammensat elevgruppe, hvor nogle er meget engagerede og deltagende, mens andre er tilbageholdende og noget mindre engagerede. Dertil har en del også diagnoser, der gør det vanskeligt at deltage i et skema, der afviger meget fra normalen.

En løsning er, at vi har lavet en række tiltag for disse elever (retræte-rum, mentorordninger osv.), ligesom vi har en vis fleksibilitet i forhold til deltagelse."

Hvad var det bedste ved praktikforløbet, og hvordan har det gjort dig klogere på, hvad du vil efter din hf-uddannelse?

Sebastian, hf-elev på Hvidovre Gymnasium, i projektforsøg om emnet kriminalitet

"Det bedste var et oplæg fra Jesper, som er mentor for rockere i et fængsel. Jeg synes især det var spændende at høre om exit, som er en 2-årig behandling for rockere, der vil ud af det kriminelle netværk. Derudover synes jeg også, det var spændende at høre om, hvordan strafferammen foregår i Danmark.

Jeg er fast besluttet på, at jeg vil uddanne mig til ejendomsmægler. Dog gav praktikken mig indblik i advokat-uddannelsen, som jeg også synes lyder spændende."

Mette, hf-elev på Tønder Gymnasium, i praktik som politibetjent:

"Det var spændende og har gjort mig mere afklaret omkring politi-uddannelsen. Programmet var spændende og varieret og gav et indblik i de mange forskellige afdelinger (fængselsbetjent, motorcykelbetjent, bandekriminalitet, børn og unge osv.). Bedst af alt, blev jeg bekræftet i, at jeg vil være politibetjent."

Sine, hf-elev på Tønder Gymnasium, i praktik som lærer:

"Det bedste var, at jeg fik lov at være med til at undervise, se jobbet indefra, og ikke bare se på. Jeg fik lov at prøve en masse af de udfordringer, der er ved jobbet som lærer. Samtidig fandt jeg ud af, at jobbet passede til mig, og at jeg gerne vil være lærer. Praktikken har gjort, at jeg har fået lærervikarjob på skolen fra næste år."